

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani najdom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50—
na mesec 1 90—

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50—
na mesec 2 30—

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Minister-rojak.

Iz institucije ministra - krajana, ki je prvotno obstajala za Galicijo, da veže tem tesnejše to kronovino na osrednjo dunajsko vlado, je nastala institucija ministrov-rojakov. Ti ne zastopajo posameznih kronovin, ampak interese celokupnega svojega naroda.

Izjave Čehov, Poljakov in Nemcev, odnosno raznih njihovih strank pričajo dovolj jasno, da se imenovani narodi tej instituciji za nobeno ceno več ne odrečejo; gotovo radi tega ne, ker so spoznali vrednost te naprave za svojo narodnost tekom let, odkar so bila ta mesta kreirana v politični borbi.

Politični razvoj je zadnje tedne spravljal Jugoslovane v ugoden položaj, da lahko na sestavo vlade vplivajo in govori ter piše se, da vlada ni nasprotna ustanovitvi jugoslovanskega ministrstva tako, kakor do sedaj.

Z velikim začudenjem je slovenska javnost sprejela vest o dr. Benkovičevem predlogu, ki zahteva odpravo institucije ministrov-rojakov, kajti ne moremo si misliti, da bi štajerski državni poslanec ne vedel ceni za nas te naprave in da bi mu bilo neznan stališče strank v nemškem, češkem in poljskem tabornem. Neprijetno dirne tudi dejstvo, da se »Slovenec« s tako vneto zavzema proti kreiranju jugoslovanskega ministrstva. S svojim intrinsigentnim stališčem zna pokvariti vse, doseči pa — nič.

Vse meri na to, da vodilnim osebam ali vsaj dr. Šusteršiču iz osebnih motivov ni za to mesto in on ne bi rad vgriznil v to sicer kisel, a za nas Slovence in Jugoslovane vobče prepotrebno jabolko. Zato pa je potrebno, da poudarjamo, da stališče teh intrinsigentnih voditeljev ni v smislu slovenske javnosti, ne pravih rodoljubov in tudi gotovo ne samostojno mislečih pristašev »S. L. S.« same.

Mesto jugoslovanskega ministra-rojaka je za nas nujno potrebno v svetu krone in to iz več razlogov, ki so sicer znani, katere pa v tem trenutku moramo zopet naglasiti.

Predvsem zahteva smer nemške politike in delo nemškega ministra-rojaka kot eksekutivnega člana te smeri, da dobimo za nas in naše za-

hteve protiutež proti nemškemu ministru-rojaku. Nemška politika je bila proti nam agresivna že pred kreiranjem mesta nemškega ministra-rojaka, tembolj agresivna je postala zatem. Slovenci in Jugoslovani vobče zadnja leta nismo prav ničesar pridobili, pač pa marsikaj izgubili od tistega časa odkar nam gospodarijo Prade in njegovi nasledniki. Kako globoko v naše politično in narodno življenje odločilno posega in se hoče z vsi močjo uveljaviti proti nam ravno sedanjemu nemški ministru-rojak Schreiner, to kažejo njegovi obiski in posvetovanja v Gracu, Celovcu itd., kažejo vsa imenovanja na jugoslovanskem ozemlju: Derschatta, Belar, Kaner, afeta Schwarz itd. so le tipične posameznosti iz stotine slučajev. Vsi septembarski dogodki na Štajerskem in Kranjskem razkrivajo bistveno le odločilen vpliv nemškega ministra-rojaka. In kaj imamo postaviti sedaj mi proti temu?! Nič in zopet nič.

Minister-rojak ima pravico do kontrole vseh resortnih ministrov in predložiti se mu morajo vsi akti, kjer bi lahko nastal razpor med doletimi narodoma, katerih se stvar tiče, ker bi se čutil ta ali oni narod bistveno prikrajšan. Ker nimamo sedaj svojega zastopnika, se čisto kompenzirajo za sever Neme na jugu na račun tretjega nenavzočega. To bi bilo nemogoče, kakor hitro imamo v ministrstvu svojega zastopnika. Gotovo bi imel silno težko stališče, kajti ni v Avstriji naroda, kateremu bi se tako pristansko rezal kruh, kakor smo ravno nam Slovencem in Jugoslovanom vobče. Preprečevanje nemških nakan in čuvanje nam zajamčenih pravic bila bi v prvi vrsti njegova naloga.

Da bi olajšal in koncentriral narodno in tudi vso gospodarsko delo vsem našim poslancem, je pač samoumevno, kajti to je vendar tudi v okvirju vseobsežnega njegovega delokroga in stališča.

Sedanja sestava Bienertthovga kabineta, v katerem imata dva štajerska Nemca, ki se odlikujeta bolj po svoji zagrizenosti kakor po svoji zmožnosti, pa naravnost zahteva od slovenskih poslancev, da se zavzamejo z vso odločnostjo za ustanovitev jugoslovanskega ministrstva, kajti vsakemu zastopniku ljudstva mora vendar biti znano, koliko krivice in gorja prinese ljudstvu ravno to, ker uradništvo ne umeva jezika, seg, na-

vad in gospodarskih razmer. Tako uradništvo pa bo imelo sedaj pri nas še večjo zaslonbo navzgor, kakor jo je imelo že do sedaj.

O potrebi in koristi ministra-rojaka se ne bomo prepirali, ker za to govorijo jasno dejstva. Ako bi pokazali dosedanja uspehi tistih, ki so proti tej instituciji, da je mi Jugoslovani ne potrebujemo, bili bi gotovo tudi mi na njihovem stališču, toda ravno ta dokaz manjka. Verjame mo prav radi, da je za posameznika prijetnejši in komudnejši kak re-sortni portfelj, toda za narod je koristnejši minister-rojak. In potrebe naroda so merodajne, ne pa nerazpoloženje teh ali onih oseb. Iz tega stališča presojamo mi institucijo ministro-rojakov, pa tudi delovanje naših jugoslovanskih poslancev v sedanjih političnih krizi.

Z železno pestjo na Slovane!

Praga, 17. februarja. V vsi češki javnosti vlada nepopisno razburjenje radi persekucij, ki jih je vlada uvedla proti češko-radikalni stranki. Splošno se zatrjuje, da je vlada samo zategadelj zaključila državnozbornsko in deželnozbornsko zasedanje, da bi mogla postopati proti nji neljubim češkim radikalom.

Policija nadaljuje z vso vnetostjo svoje večeraj pričetno delo. Danes je izvedla hišno preiskavo zopet pri raznih pristaših češko-radikalne stranke.

Med drugim je policija vnovič izvršila hišno preiskavo pri strankinem blagajniku Kralu in pri članu izvrševalnega odbora Kondi.

V Visoki Myti je prišla sodna komisija v tiskarno, ki je last poslance Klofača ter izvršila hišno preiskavo, pri kateri so zaplenili več važnih spisov, ki so jih takoj odposlali na praško kazensko sodišče.

Komisija je zlasti iskala letake, s katerimi je poslanec Klofač organiziral demonstracije na Češkem ter pozival na boj kot proti Nemeem. Klofač je bil danes zaslišan pri kazenskem sodišču v Pragi. Dolže ga, da je s svojo roko pisanimi, na boj kot nemškega blaga pozivajočimi letaki povzročil bojotno gibanje.

Poslanec dr. Baxa se je brzojavno obrnil na češkega ministra dr.

Žačka z energičnim protestom proti vprizorjeni gonji zoper češko-radikalno stranko.

Okrožno sodišče v Plznu je uvedlo kazensko preiskavo proti poslancu Freslu radi zločina javne nasilnosti in razžaljenja veličanstva, kateri zločin je baje zagrešil 2. decembra, ko se je proglasil prekri sod v Pragi.

Poslanec Choc priobčuje v »Češkem Slovu« poslano, v katerem naglašja, da je policija pri hišni preiskavi na njegovem stanovanju zasledila brošuro »Vojaške naloge češke politike«, ki je izšla že pred leti, ne da bi bila zaplenjena.

»Češke Slovo« javlja, da policija najstrože pazi na vse shode in manifestacije češko-narodne stranke. Obenem priobčuje oklice na strankine zaupnike, v katerem jih poziva, naj pazijo na korespondenco in naj vse važne spise pošljejo strankinemu tajništvu, ker ima preiskava, naperjena proti stranki namen, da iz navidezno sumljivih pisem konstruira veleizdajniško akcijo.

V Novih Benatkah so dobili člani češko-narodne mladeniške organizacije pozive k sodišču, kjer se jim je povedalo, da se je proti njim uvedla kazenska preiskava radi protivojaške propagande.

V vladnih krogih zatrjujejo, da je državno pravdnistvo dobilo v roke celo vrsto kompromitujočih spisov, ki več nego dovolj dokazujejo državno nevarno delovanje češko-narodne stranke. Državno pravdnistvo je poverilo nalogo, pregledati zaplenjene spise, petim preiskovalnim sodnikom.

Vsi ti sodniki urejujejo stvari z največjo hitrostjo, da bo mogoče že v nekaj dneh zaslišati nekatere obdolžence in priče. Po sklepu predpreiskave se dvigne obtožba proti voditeljem in agitatorjem češke-narodne stranke radi zločina veleizdaje, razžaljenja veličanstva, čuvanja proti drugim narodnostim itd.

Tem vestem nasproti izjavlja poslanec Klofač: Češko-radikalna stranka, njeni poslanci in pristaši imajo čisto vest, ker pri vseh svojih akcijah niso nikdar prekršili mej obtožbe zakonov. Vso akcijo policije in sodišča so povzročili policijski vohuni. Z mirno dušo pričakujem uspeha sodne preiskave, ki ne more spraviti na dan ničesar, kar bi nas moglo obremeniti.

Ker so o poslancu Vaclavu Klofaču razširjene napačne vesti, pripominjamo, da je Klofač l. 1887. kot 19letni mladenič končal gimnazijske študije z maturo. Nato je bil enoletni prostovoljec. Napravil je častniški izpit. Ker ni hotel podpisati političnega reverza, ni bil imenovan za častnika. Prvič je bil izvoljen v državni zbor l. 1901. Klofač je ustanovitelj češke narodno-socijalne stranke.

„Slovanska združitev.“

Dunaj, 17. februarja. Pravila „Slovanske združitev“ se predložijo posamnemu klubu v odobrenje. „Slovanska združitev“ je številno najmočnejša parlamentarna organizacija, ki šteje 125 članov in sicer 28 čeških agrarcev, 20 Mladočehov, 20 naprednih Slovencev, Hrvatov in Srbov, 17 klerikalnih Slovencev, 17 klerikalnih Čehov, 12 čeških radikalcev, 5 Starorusinov, 4 poslanci moravske ljudske stranke in 2 češka realista. Parlamentarna komisija obstoji, kakor smo že javili, iz 16 članov.

V tej komisiji imajo češki agrarci 3 zastopnike, Mladočehi 3, napredni Slovenci in Hrvati 2, klerikalni Slovenci 2, češki radikali 2, Starorusini, moravska ljudska stranka in realisti pa po 1 zastopnika.

Na pragu vojne?

Dunaj, 17. februarja. V tukajšnjih dobro poučenih krogih smatrajo zunanji politični položaj z ozirom na dogodke v Srbiji kot velekritičen.

V parlamentarnih krogih zatrjujejo z vso gotovostjo, da je današnji izredni ministrski svet razpravljal izključno o nastali konstelaciji z ozirom na dogodke v Srbiji.

Sumljiv dogodek v armadi.

Budimpešta, 16. februarja. Listi priobčujejo brzoglavno vest iz Veličega Varadina, da so tamkaj aretirali nekega avstro-ogrškega nadporočnika srbske narodnosti baš v trenutku, ko je hotel razstreliti v zrak skladišče smodnika in streljiva v petrovvaradinski trdnjavi.

Častnika je vojaška patrulja, obstoječa iz štirih mož pod vodstvom stotnika, transportirala v Zagreb.

LISTEK.

V študentskih ulicah.

Ljubljanska povest.
(Dalje.)

IX.

Med svojimi tovariši - oficirji je veljal baron Plass za nekoliko sentimentalnega človeka. Ta glas pa ni bil utemeljen. V svojih kadetskkih in poročniških letih se baron Plass ni skoro nič razlikoval od drugih uniformirancev; bil je lahkomisel in imel mnogo ljubezenskih razmerij. Poznal je življenje in poznal je ženski svet, a ohranil si je vendar nekoliko honetnosti, ki se je po letih viharne mladosti utrnila in razvila. Zvičajno in zavratno, kakor navadni zapeljivci ni baron Plass nikdar ravnal z ženskami, a sedaj, ko je bil dozor delo ritmojstra, mu je bilo to že celo zoprno. Tovariši njegovi so to njegovo naziranje razkričali kot sentimentalnost, on sam je to smatral kot preprosto dostojnost.

Ko je bil zalotil barona Spinettija na sprehodu s Heleno, se je v njem vzbudila velika nevolja zoper »italijanskega zapeljivca« in priznal si je, da bi se nikdar ne hotel poslužiti takih sredstev, kakor se jih je brez dvoma poslužil baron Spinetti, da je Heleno pripravil na svo-

jo stran. Plass je bil prepričan, da ima Spinetti nepošteno namene. Trdil je sicer, da jih še ni dosegel, a da je na pravi poti, zakaj o tem ni dvomil, da sta imela Spinetti in Helena dogovorjen sestanek in da se nista slučajna našla.

Baronu Plassu je bilo neprijetno, da je prišel tej stvari pe naključju na sled. Rekel si je, da ga vendar prav nič ne briga, kaj počne Spinetti in kaj dela Helena, a vžlje temu mu je za stvar skoro neprestano rojila po glavi.

»Skoda dekleta,« si je dejal, »a če ji Spinetti ugaia, saj se zgodi kar hoče, saj je naposled dekle vendar le samo zase odgovorno.«

Toda ta trda sodba mu ni ugaiala. Kmalu je našel polno opravičevanje za Heleno.

»Mater nima — prave vzgoje ni imela — skoro nič ne pozna sveta in moških,« tako je modroval baron Plass. »Grofica Lici bi jo bila pač lahko malo podučila. Sploh je pa jako neprevidno, da starši ne opozarjajo svojih hčera še o pravelem času, kake nevarnosti jim prete od moških. Posebno revnejši starši bi morali na to gledati, saj nimajo časa, svoje hčere trajno nadzorovati, in saj je ubožno dekle izpostavljeno vsakovrstnim zapeljivostim še vse bolj, kakor premožno dekle.«

Tako je ugalal baron Plass, ko je jeznil svojo pot in zatekel se je

naposled v temeljito razmišljanje. kako bi bilo treba reformirati žensko vzgojo, da bi bila dekleta obvarovana pred korumpiranimi in brezvestnimi moškimi.

Pa tudi še drugi dan si ni mogel te stvari izbiti iz glave. Helena se mu je smilila. V črnih barvah si je slikal njeno nesrečo in sramoto, v katero jo pahne baron Spinetti, ako se mu posreči njegovi nameni. Helena se mu je smilila toliko bolj, ker je poznal njeno ubožstvo in je vpošteval imovitost barona Spinettija.

»Nesreča se še ni zgodila in se da še preprečiti.« Ta misel je pomirjevalno vplivala na barona Plassa. »Spinetti je preveč prekanjen, da bi se prenaglil in Helena je preveč poštena, da bi se dala kar meni nič tebi nič prepustiti — torej je še čas Heleno posvariti.«

Poskusil je svojo sestro, grofico Lichtenberg, pridobiti za to, da bi svarila Heleno, a komaj ji je bil stvar nekoliko pojasnil, ga je odločno zavrnila.

»Taka dekleta, kakor je ta Helena, naj ostanejo v svojem krogu in naj ne silijo v višje kroge, ki jih ne poznajo. Vsak krog ima svoje posebne zapeljivosti in nevarnosti. Helena bi se teh zapeljivosti in nevarnosti v svojem krogu že ubranila, saj je pošteno dekle, a če se jih v našem krogu ne bo, ker jih ne pozna, bo to njena lastna krivda. Še obžalovati

je ne bom mogla. Sploh je pa že smešno, kar uganja Lici s tem dekletom.«

Ko se je končno povrnila grofica Lici v Ljubljano, se je baron Plass obrnil nanjo. Poznal jo je dosti dobro in je vedel, da mora postopati jako previdno, če si noče vsega pokvariti. Smatral jo je sicer za nekoliko odgovorno za Helenino usodo, a naravnost se vendar ni upal tega reči. Posebno težavo mu je še delalo to, kako naj stvar razloži, ne da bi imenoval Spinettija, zakaj vedel je, da bi mu grofica odrekla vsako pomoč, če bi imenoval to ime.

S prvim poskuom, napeljati pogovor na to stvar, je bil baron Plass prav srečen. Pripravil je grofico Lici do tega, da je sama začela govoriti o Heleni.

»Ne morete si misliti, kako je bila Helena srečna in vesela, da me je zopet videla,« je pripovedovala grofica Lici. »Skoro moram verjeti, da so najlepše ure njenega življenja tiste, ki jih preživim pri meni. Ko bi vi vedeli, kako me posluša, če ji pripovedujem o svojem življenju o zabavah, ki jih uživam. To dekle ni rojeno za tiste kroge, v katerih živi. Kdo ve, če se ne pretaka v njenih žilah kaj plemenitejših krvi, kajti darove ima vse, da bi bila prav odlična dama.«

»Pod vašim vodstvom bi to lahko postala,« je ljubeznivo rekel ba-

ron Plass. »Koliko je v občevanju z Vami pridobila, si lahko mislim. Toda, ali ste že kdaj mislili, da utegne to občevanje pripravega dekleta v aristokratskih krogih imeti zle posledice? Danes ali jutri zna to občevanje vzeti konec in to bi Helena težko prenašala. In misliti je tudi na njeno bodočnost. Kaj pa bo, če se odtuji tistim krogom, v katerih bi lahko dobila moža, in kako naj se potem odvajena trdega dela in navajenja vaše družbe preživlja?«

Grofica Lici se je na glas zasmejala.

»Ravno to moram vsak dan poslušati od svojega moža. Vnemer mi trobi, da postanem še prava nesreča za Heleno, ker jo odtujujem njenemu krogu in jo izpostavljam — kdo ve čemu?«

»Velikim zapeljivostim,« je dejal baron Plass naglo.

»Zapeljivostim? Bežite no! Saj moja hiša vendar ni brezno greha. Bodite pomirjeni, ljubi baron; v moji hiši ni za žensko krepost nobene nevarnosti.«

»O tem ni nobenega dvoma,« je pritrdjeval Plass. »Toda Helena pride lahko v dotiko z ljudmi, ki se bodo pri njej pač upali poskusiti to, česar bi se pri kakem dekletu iz naših krogov nikdar ne upali.«

»Pri meni, v moji hiši se nihče kaj takega ne bo upal,« je ponosno izjavila grofica.

Premestitev srbske prestolnice v Niš

Belgrad, 17. februarja. Za premestitev srbske prestolnice v Niš se v sadnjem času zelo trudi prestolonaslednik Gjorgje. Kraljevič se je že opetovano izrazil, da je premestitev iz strategičnih ozirov nujno potrebna, ker Belgrada v slučaju vojnega konflikta z Avstro Ogrsko ni moči držati. Vlada je že izdala razne naredbe, ki kažejo na to, da se resno misli na premestitev prestolnice iz Belgrada v Niš. Zlasti zaklad narodne banke se nahaja že dlje časa v Nišu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. februarja.

Zopet zaplenjeni. Svočno število našega lista nam je zopet zaplenilo državno pravdnstvo. Zaplenjen je bil dobesedni odlomek iz govora poslanca Klofača v seji avstrijske delegacije dne 30. oktobra 1908. Državni osnovni zakoni jamčijo poslancem in njihovim govornikom popolno imuneteto. Tudi govor poslanca Klofača z dne 30. oktobra 1908 stoji pod varstvom državnega osnovnega zakona — a je bil valio temu konfisciran. Na to je umesten samo en odgovor: poslanci naj v prvi seji državnega zbora predlagajo, da se dene pravosodnega ministra dr. Viktorja plem. Hohenburgerja pod obtožbo.

Slovenska zveza. Zaamenit dogodek se je včeraj zvršil. Združili so se poslanci vseh čeških in jugoslovanskih strank in ustanovili skupno parlamentarno zvezo. Ta zveza šteje 125 članov in je torej največja in najmočnejša parlamentarna organizacija v poslanski zbornici. S tem se je položaj v parlamentu temeljito predrugačil. Nemci so kar konsternirani in navdaja jih tak strah, da zdaj že silijo in prosijo, naj se državni zbor ne skliče vsaj ne pred veliko nočjo in naj se vlada posluži znanega § 14, da spravi pod streho, kar potrebuje. V tem nemškem strahu se najbolj zrcali važnost slovenske zveze.

Razpis različnih služb pri deželni odboru. Je vzbudil veliko nad med vsemi, ki so klerikalni oziroma so ravno na poti v klerikalni tabor. Skoro vsak klerikalni uradnik meni, da je za te službe poklican. Dasi so klerikalci dali razpisati veliko mest, da morejo čim več svojim pristašem ugoditi, vendar ne bodo vsi izmed poklicanih postali izvoljeni. Govori se, da bodo izvoljeni le taki, ki se odlikujejo s sorodstvenimi zvezami s klerikalnimi prvaki. Te afere radi žlahte bi bile za nas silo zabavne, če ne bi dežele toliko stale.

Korupcija? Glede oddaje tiskovnih del po deželni odboru „Katoliški tiskar“ kroji po mestu čudne vesti. Ali so bile res 3 druge tiskarne cenejše? Ako je to res, kako morejo to klerikalci zagovarjati, ko vendar vedo, kakšen je položaj financ naše dežele. Se korupcija naj se naseli v deželni dvorci in bankrot je neizogiben. Prosimo pojasnila!

Le z vsem na dan! „Slovenec“ piše v idrijskih novicah, da je dal mestni tajnik še mnogo preveč povoda, da je dobil slovo. Dasi se je o tem že mnogo pisalo v naprednih listih, klerikalni poštenjakoviči do danes še niso navedli ni enega službenega pregreška tajniku Novaku, prihajajo pa s pa šalnimi sumničeni. O edinem vzroku, ki se ga je navedlo v dekretu, s katerim je bil tajnik odvoljen, se je na javnem shodu rešilo, da je to pobožna laž gerenta. Zakaj vendar gerent ne toži govornika? Ker je dotičnik govoril resnico! Tajnik Novak je bil samo zato odpuščen, ker je očital gerentu storjeno nepoštenost. Saj je vendar brezdvomno nepoštenost zlorabiti in ponarediti ime tajnikovo in še treh drugih, da je mogel mistificirati uradništvo in spraviti tako v list veliko lumparijo. Da bi torej prikrili pravi in edni vzrok tajnikovi odvolitvi, pavšalno sumničijo. Taki so ti klerikalni katoliški poštenjaki. Zanimivo je tudi, zakaj ne reši deželni odbor že dne 6. januarja vlozene pritožbe tajnika Novaka. Deželni odbor pravi, da gerent noče poslati svojega poročila v tej zadevi. Kako je vendar to mogoče, če je bilo za tajnikovo odpuščenje mnogo preveč povoda!

Precej se je zlagal idrijski gerent Zazula, ko v svojem odgovoru bivšemu gerentskemu svetovalcu poroča, da je imel občinski odbor idrijski v letu 1903 tri seje, 1904 10 sej, 1905 štiri seje, 1906 devet sej, 1907 pet in 1908 sedem sej. V resnici pa je bilo sej občinskega odbora 1. 1903 sedem, 1904 devet, najst, 1905 devet, 1906 devet, najst, 1907 sedem in 1908 enajst. Gerent je storjal za polovico sej utajil. Posabil je najbrže tudi povedati, koliko je bilo odsekovih sej, bili so

namreč tedni, ko so se odseki težko vrstili s svojimi sejami! Koliko so imeli odborniki lokalnih ogledov, to tudi ni treba vedeti? Klerikalci je res vedno lažnjivec in zavijalec resnice. Lep Slovec, ta gerent Zazula! Ponareja podpise, mistificira uradništvo, laže da se kadi itd.

Slovenski napredni dijaki-srednjšolci čutijo tudi že klerikalno vlado. V Novem mestu ima dijaško kuhinjo v rokah katehet dr. Marinko. Dijaki, večinoma sinovi revnih starišev — satekajo se h katehetu in iščejo pri njem pomoči, kar je popolnoma umljivo, kajti s praznim želodcem se ne more študirati in drugod se dobi težko podpore. Valio temu, da je dijaška kuhinja namenjena vsem revnim dijakom brez razlike ima gospod katehet pri vsem svojem „neustrankarstvu“ vendar to lepo navado, da dijaki, ki niso slučajno klerikalnega prepričanja, ne dobijo v dijaški kuhinji podpore. Res je, da je mnogo dijakov neklirikolcev v kuhinji, ali v kakšnem položaju so ti reveži! Ne sme nikjer pokazati svojega prepričanja, nikjer ne sme očitno povedati kaj misli, kajti vedno mora biti pripravljen, da to izve g. doktor, in da bo moral iti iz kuhinje in prosjačiti za hrano po mestu. Ali se ne vzgajujejo na ta način neodkritosrdneži. G. dr., vprašajte svojo vest? Koliko dijakov je moralo že zaradi tega zapustiti kuhinjo in iti s trehuhom za kruhom in že letos se je godil pred kratkim podoben slučaj. In ako se res ne pečate s politiko in vam je politično prepričanje zadnje briga — kakor vedno naglašate v „Dolenjskih novicah“, kadar pobirate za dijaško kuhinjo, zakaj potem take pridige v cerkvi, zakaj ne nastopite proti oni organizaciji dijakov iz nižje gimnazije, ki jo vodi neki pater Pavel v kloštru? Zakaj pa napadate dijake, ki so naprednega mišljenja, zakaj tako preganjate „Omladino“, „Zaustvene knjižnice“ itd. Gospod katehet, roko na srce, potem pa govorite. Mogoče bi storil kdo kakšen korak glede dijaške kuhinje v Rudolfovem. Hic salta, hic Rhodus.

C. kr. davčna administracija — razžaljena. Znano je, da se pri tem o kr. uradu v Ljubljani prav pogosto prezira določba drž. osnovnega zakona o enakopravnosti slovenshine. Posebno se pa to prežiranje državnega zakona kaže pri dostavljanju tiskovin za napoved osebne dohodnine, kjer se sumljivo mnogokrat dostavljajo slovenskim strankam nemški dopisi, ne glede na to, da je že dvojezičnost tiskovin sama ob sebi proti duhu zakona in ravno tako izzivanje, za kakršno bi smatral dostavitelj take dvojezične tiskovine vsak koroški in štajerski Nemeo, in to popolnoma upravičeno. Zakaj ne izvajajo sodišča v dvojezičnimi povabili, temveč imajo za slovenske stranke slovenske, za nemške pa nemške tiskovine! C. kr. davčna administracija je dala dostaviti take dvojezične tiskovine neki slovenski stranki z nemškim dopisom. Ker to ni prav nič drugega, kakor kršitev državnih osnovnih zakonov, je dotična stranka tudi s tako pripombo zavrnila nemški dopis. C. kr. davčna administracija je poslala tej stranki nato ponovno dvojezične tiskovine s sledečim dopisom: „V prigibu se vam dopišlje, namesto napadno v nemškem jeziku spisanega, poziv za vložitev napovedi radi odmere dohodninskega davka v slovenskem jeziku. Ob enem se obveščate, da bo davčna administracija, ako ne prekliče tekom 3 dni besed, pri c. kr. davčni administraciji sistematično prakticirane kršitve državnih osnovnih zakonov, postopala proti vam kazenskim putem. Konsheg.“ Ker dotična stranka nikakor ni čutila potrebe preklicavati svojih upravičenih besedi, je c. kr. davčna administracija potem o kr. državnega pravdnštva vložila proti stranki tožbo radi prestopka žaljenja časti po § 491 k. z. in št. 5. zak. z dne 17. dec. 1862 št. 8. drž. zak. z 1863. Ker pa je v zmislu določbe § 491 k. z. dovoljen dokaz resnice, se bo obravnavala pred okrajnim sodiščem dne 23. t. m. ob 3. popoldne lahko razvila prav zanimivo. — Dostavimo naj še to, da je ista stranka prejela par dni potem, ko je dobila „povabilo za obdobje“, zopet popolnoma nemški „Mahazettel“ za plačilo davka.

Tolminsko glavarstvo proti samslovenskim krajevnim napl. Občina Livek v tolminskem glavarstvu na Goriškem je sklenila 2. decembra lani, da se imajo vse vaše table v občini popraviti s samslovenskim besedilom. C. kr. okr. glavarstvo v Tolminu je ustavilo ta sklep na podlagi § 92. občinskega reda z motivacijo, da je starejšinstvo prestopilo svoje področje, ker glasom § 9. postave s dne 29. marca 1869. drž. zak. 51. 67. ima deželna vlada določiti, v kakih deželnih jezikih morajo biti napisi na krajevnih tablah. Ker je absolutno krivično tolmaiti § 9. zakona o ljudskem štetju tako,

da bi imela vlada za kako deželo odločevati krajevne napise in ker vlada drugodi priznavajo občinam načelno pravico, da določijo besedilo tablam, se livška občina ne more ozirati na odlok glavarstva, marveč iavrši svoj sklep s dne 2. dec. 1908.

Razdelitev krme. Piše se nam iz Banjaloke: Kdor pozna zgornji del Kostela (občina Banjaloka) temu ni treba praviti, kaka potreba sena tu vlada. Trava, ki je narasla, je stoje pogorela; svet je namreč krasji. Obljubila se nam je pomoč v krmi ali do danes je ni, pač je prišla krma za drugi del Kostela, občno Fara, ki bi skoraj smel trditi, suše ni mnogo čutila, ker je močvirnat kraj; nekateri tamošnji posestniki so pač tako trdili. Zakaj naša občina ne dobi sena zastoj premišljujem in iščem vzroka. Radi edine, ji neprimljene osebe županove menda vendar se ne misli maševati c. kr. vlada oziroma klerikalna „Gospodarska zveza“, nad celo ubogo občino? Podpora, ki jo nam bo dala itak sami plačamo, saj nam vlada nič ne misli menda iz svojega žakejca podariti. Sosedu Kočevarji imajo mnogo krme na prodaj, ker ne redijo živine; kupi naj se senco pri njih in se ga naj nam da. Stori bi bili mi že sami, ali zanašamo se vedno na naročeno krmo. Tukajšnji kmet ni imovit, tedaj nima sredstev, da si sedaj kupi sena sam in da plača zopet ono krmo, za katero je moral že zdavnaj podpisati obveznico, da krmo res sprejme. Naj se da županstvu na razpolago, da samo krmo kupi in da potem plača zvezi oziroma kar bi krma pri nakupu več stala, kot bi se pri razdelitvi zanjo dobilo. Toda saj vemo, da gredo naše besede „Gospodarski zvezi“ pri enem ušesu notri in pri drugem ven, ker se prav nič za nas ne briga. Volite! le pomislite sedaj, kako vam pomagajo oni poslanci oziroma stranka za katero ste glasovali, da bi rekel, se bojevali. Župana ni treba niti najmanj kriviti, on stori kar je v njegovi moči. To vam povem javno v časnikih, kar upam, da bode tudi verovali. Vem, da se bodo hoteli zopet po svoji navadi izrežati, povem pa naprej, da je vsaka nasprotna trditev najnavadnejša laž. Na vse načine se ta „Gospodarska zveza“ iz krivde izvija. Po okr. glavarstvu v Kočevju nam je bil poslan neki zviti razglas, ki se je po naročilu pred cerkvijo razglasil. Po končani maši in še zdaj vedno kmetje prihajajo na županstvo, da se jih ni mogoče odkrižati, naj se jim zapiše še kmil. V tem razglasu je namreč glavarstvo prvič povedalo, da se dobi razen sena tudi krmla kakor na primer otrobi, laneni krvajci in koruza. Prej se je reklo samo druga krmla, kakšna, se ni povedalo. Župan je torej storil svoje, dokaže lahko z nekaterimi tolažili od okrajnega glavarstva, čas bi bil da bi tudi „Gospodarska zveza“ oziroma njeni zavezniki kaj storili za svoje volice. Na zadnje vprašam še, zakaj se je odredilo, da so se obveznice podpisovale pri županstvu Fara in ne pri našem. Ali ima tu opraviti klerikalna vsegamogočnost? V vašo mogočnost verjamemo po tej razdelitvi le še kake terejalke in oni, za koje morate Vi misliti, razsoden človek zaupa oni zadrugi in stranki, ki je svojo nalogo že davno točno izpolnila.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v petek, se ponavlja nalašč za veselje predpustni čas študirana burkasta „Maschette“, opereta E. Andrana, ki jo sam nazivlja „komična opera“. Ta opereta se je dala pravkar tudi v Zagrebu, ter je ravnanateljstvo hrvatskega kazališta prijazno posodilo slov. gledališču svoj material. — V nedeljo pop. se poje izven abonementa pri izdatno znižani cenah Zajčeva opera „Zrinjski“ z g. B. pl. Vukovićem, g. Fialo, go. Nordgartovo in gđ. Šipankovo v glavnih vlogah; — zvečer se igra prvič v sezoni burka „Ugrabljena Sabinka“, ki se uprizarja pravkar tudi v dvornem gledališču na Dunaju. Zaradi nepremagljivih ovir se je premijera Šcillerjevega „Tella“ preložila na ugodnejši čas. — Ker je trdka Sonzogno v Milano doposlala orkestralni material — mesto že 1. t. m. — šele včeraj, se uprizarita operi „Cavalleria rusticana“ in „Pagliacci“ prihodnji teden. Takoj nato sledita Čajkovskega opera „Onegin“ in Suppého „Donna Inanitta“. Sezona se zaključuje z Verdijevo opero „Un ballo in maschera“ (Ples v maskah).

Ljubljansko nemško gledališče. Ljubljansko nemški „Volksrat“ je sklenil, da bo igralo tudi v prihodnji sezoni nemško gledališče, in sicer vsak ponedeljek, vsako sredo in vsak petek operete v deželnem gledališčnem poslopiju, ostale dni pa se bo igralo v adaptovani dvorani tukajšnje „Tonhalle“ veseloigre in burke. Nemški gledališki ravnatelj naj bi torej štivilo nemških predstav še pomnožil, kajti za Celje inkuže pridobiti Nemci posebno nemško gledališko družbo. Wolf se ima do 20. t. m. odločiti, ali

sprejme vodstvo nemškega gledališča pod izpremenjenimi razmerami, sicer si „Volksrat“ poišče drugega ravnatelja.

Knjževni odsek „Matice Slovenske“ bo imel sejo v soboto, dne 20. februarja t. l., ob polu 6. uri sveder v društveni pisarni. Dnevni red: 1.) Poročilo načelnštva. 2.) Publikacije za l. 1909: a) poročilo o rokopiših, b) o obsegu knjig. 3.) Publikacije sledečih let: a) Knjiga o francoški dobi, b) o ilirski dobi (Gaj — Vraz), c) opis Stajerske in Prekmurskega, d) prevodi iz svetovne književnosti, e) zgodovina slovenskega naroda. 4.) Nabiranje narodnih rastlinskih imen. 5.) Slučajnosti. — Dr. Fr. Ilešič m. p., načelnik.

Palata kreditne banke. Kakor se nam poroča, si namerava „Ljubljanska kreditna banka“ zgraditi lastni dom, odgovarjajoč vsem modernim zahtevam. V ta namen namerava banka kupiti od mestne občine veliko stavbišče na voglu Dunajske in Franca Jožefa ceste, kjer stoji staro vojaško osterbovališče. Ta prostor meri nad 3000 kvadratnih metrov ter ima krasno lego v središču mesta. Projektovana palata Kreditne banke bo krasno trinadstropno poslopje, v čigar pritličju se bodo nahajale bančne pisarne, elegantna kavarna in razni trgovski lokali. Velika, moderno urejena bančna dvorana se zgradi v dvoriščnem traktu. Novo poslopje, za katero izdeluje načrte arhitekt Krasny v Pragi bo največja zgradba v Ljubljani; glavna fronta bo dolga 84 metrov, stranski fronti (ob Franca Jožefa cesti in ob novi cesti, ki bo vodila od Dunajske ceste do Tomonovih ulic) pa po 35 metrov. Stavbeni troški so proračunani na poldrugi milijon kron. Kakor slišimo, se bo z gradnjo pričelo že letošnjo pomlad.

Družbi sv. Cirila in Metoda sta poslala Rado in Tuka Gnjazda povodom smrti prijatelja prof. I. Balanta 10 K. Hvala!

Sokolova maskarada. Z današnjim dnem prične se s predprijazno vstopnico za „Vsedominski zlet“. Pred prodajo ste prijazno prevzeli trdki Gričar & Mejač v Prešernovih ulicah in Engelbert Škušek na Mestnem trgu. Cene vstopnicam so sledeče: za člane „Sokola“ po 1 K, za rodbine članov po 2 K, za vsacega drugega po 3 K. Priti je maskirano, sicer se plača 1 K globe, katere so proste garde dame, „Sokol“ v kroju in vojak. Ker je na večer maskarade, to je na pustni terek pričakovati velikega navala, se priporoča slavnemu občinstvu, da si po možnosti preskrbi že preje vstopnice.

Slavčeva maskarada bode nad vse pričakovanje odbora samega v resnici pravi „Svetovni karneval“. Že ne kmalu katero leto da bi se prijavilo toliko mask in skupin kakor letos, tako da bode imela ta prireditelj pravečati svetovni značaj. In že zopet se je prijavila cela vrsta najaznovrstnejših narodnih noč, med njimi jako slikovitih orijentaliskih, razume se da med temi ne bode manjkalo tudi naših domaćih, slovenskih. Tej skupini se pridružijo tudi „Svetovni krevljači“. Sicer nismo mogli poizvedeti, kje sedaj švedrajo, a gotovo pa je, da bodo do nedeje po Dunajski cesti v Ljubljano prikrivljali. Poleg vseh zabavnih skupin bode največ k razvedrilu pripomogla velika skupina klovnov z neumnim Avgustom ter razni pieroti in harlekini, katerih se veda na karnevalu ne sme primanjkovati. Poskrbljeno pa je tudi v najvišji meri za „draženje živcev“ in ko Vas bode takole pod nosom pošegevalo ali bodete kihali, tako da bi se tistim gospodom, ki se s svojo družbo po maskaradi glavabola boje, takoj glavobol prešel. Naj pridejo in prepričali se bodo. Največ preglativce delajo „Salonske zverine“, niti z daleka ni bilo pričakovati, da bodo te „kosmate duše“ tako težko pripraviti do salonskega nastopa, ni in ni mogoče napraviti med njimi discipline, vsak hoče imeti „besedo“ za slučaj obstrukcije jim je njih predsednik g. Lev sagrozil, da takoj zborovanje razpusti. Kakor vidimo, bode tudi do tega prišlo.

Slovensko pevsko društvo „Slovan“ priredi v soboto, dne 20. svečana, plesni venček v prostorih gosp. A. Steinerja na Opekarški cesti št. 25. Prijatelji in znanci, pridite v obilnem številu. Kakor je društvo dosedaj pri vseh svojih prireditvah skrbelo, da je imelo občinstvo dovolj zabave, tako je tudi sedaj odbor preskrbel, da se bode lahko vsak neprimljeno zabaval. Vsakdo bode vesel. Kadar bodo vroči podljetni preveč nadlegovali, si jih bode lahko ohladil s tem, da se bode vrtel po taktih slavne gmajnske godbe, ki bode svirala pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika Mehaca. Kdor bode imel preveč suho grlo, si ga bode namočil s rujnim vinom. Ako bode imel kdo kaj tajnega povedati svoji prijateljici ali prijatelju, mu ne bode treba rabiti jenske. Za vse tajne pogovore bode skrbela tajnica polta. Kdor bode hotel imeti kak viteški red ali čepico, bode

tudi lahko dobil. Vstopnina znaša 80 k za osebo. Začetek ob 8 uri sveder.

Predprijazna vstopnica za „Veliki ples narodnega delavstva“, kateri se vrši na pustno soboto, dne 20. t. m. v ljubljanskem „Nar. domu“ prevzele so iz prijaznosti sledeče narodne tvrdke: J. Lozar na Mestnem trgu, Jak. Zalaznik na Starom trgu, R. Tenente v Krakovem in I. Dolenc trafikar v Prešernovih ulicah, nasproti glavne pošte. Nadalje se bodo dobivale vstopnice na dan veseli pri blagajni v „Nar. domu“. Vstopnina znaša 1 krono od osebe, v predprodaji 80 vin.

I. skupina mesarskih pomočnikov v Ljubljani priredi na pustni terek, dne 23. februarja t. l., prvi veliki ples v vseh prostorih „Mestnega doma“. Svira ljubljanski sekstet. Vstopnina za osebo 1 K. Začetek ob 8 zvečer. K tej veselici najviljudnejše vabi odbor.

Velikodušna podpora „Slov. Filharmoniji“. „Kmetiska posojilnica“ na Vrhniki je podarila iz zaklada čistega dobička znesek 50 kron kot izredno podporo „Slovenski Filharmoniji“. To je prva podpora, ki jo je izmed vseh slovenskih denarnih zavodov „Kmetiska posojilnica“ na Vrhniki kot prva darovala „Slov. Filharmoniji“. Značilno je to za Ljubljano, posnemanja vredno pa vsem denarnim zavodom.

Umrl je v Ljubljani 20letni trgovski akademik Rafael Kavčič. N. v m. p.

Pravda tenorista Leser-Lasario proti ravnatelju nemškega gledališča B. Wolfu. V tej pravdi je izdalo okrajno sodišče sodbu, da je ravnatelj Bertold Wolf dolžan tožitelju Maksu Leser Lasario plačati njegovo terjatev v znesku 180 K po odbitku svoje protiterjatve po 140 K 12 v v končnem ostanku po 39 K 88 v in na 134 K 30 v odmerjene pravdnostroke v 14 dneh pod ogibom izvršbe.

Glavni nabori za leto 1909 se po ukazu vojnega ministrstva prelože na poznejši čas.

Važno za lastnike avtomobilov in motornih koles. Kakor že nekaj let sem, tako dovoljuje tudi letos c. kr. ministrstvo za deželno brambo, da se morejo rezervni častniki in moštvo udeležiti oržanih vaj s svojimi avtomobili in motornimi kolesi kot ordonanci častniki ali podčastniki, odnosno kot kolezarji. V to svrhu zglasiti se jim je do konca februarja pri pristojnem domobranskem dopolnilnem okrajnem poveljstvu. V teh pismenih ali ustmenih prijavah označiti je tipo, brzdino in uspevek motornega vozila, lastniki avtomobilov pa naj tudi navedejo, ali pripada njihov oh. ff. ur, kojega si mora vsak sam preskrbeti, rezervnikom vojne ali deželne brambe. Plovne stroške za voznila in vozilo, kakor tudi stroške za oskrbovanje voznikov nosi uprava deželne brambe; razen tega povrne za obrabo avtomobilov za vsak dan vporabe po 30 K, za motorska kolesa pa po 6 K.

Navihani Tirolec. K notici pod tem naslovom se nam poroča iz Domžal: Tista pot po zavrtih je čisto navadna javna služnost, po kateri ne hodijo nele kmetje, temveč pred vsem delavci in drugi občani po vsakdanjih opravkih. Zato apeliramo na občinski odbor, kateremu naj je v prvi vrsti na sru ležeče nepristransko pirati koristi in blagor soobčanov, da čimprej ukrene, da Jožef Oberwalder ml. čimprej odstrani tisto tablo. Kar velja za Ladstätterja, Jak. Oberwalderja in dr. to mora veljati tudi za Jožefa Oberwalderja. Pot pa je že itak tako stisnjena, da ljudje pravijo, kakor pasja „gasa“. Zatorej je kakor rečeno, obč. odbora skrb in naloga, da se nam vsaj ta važna depravotka oprosti tiste nakane in da Domžale ne postanejo po tuječi neutешljivi grabežljivosti, kakor pravo zaplankano čifusko gnezdo. Se je čas! Ta fabrikant je tako „brilten“, da ima ljudi, po naši socialni brezbrzičnosti po 25 „soldu“ na dan, pot pa hoče imeti kar zastoj.

Plesni venček tel. društva „Sokol“ v Škofji Loki dne 14. februarja je uspel nad vse izbornu. Prirediteljem je na tem uspehu le častitati, posebno, kjer se je v tej prireditvi jasno pokazala simpatija in ugled, ki ga je pridobil „Sokol“ med občinstvom s svojim vztrajnim delom. — Vabilu so se med drugimi tudi odzvali br. Sokoli iz Kranja, Radovljice, Železnikov in Dražgoš, ki vsi so bili nad vse dobrodošli. Bila je to odkritosrčna, bratska zabava. K temu je v prvi vrsti pripomogla sl. „Slovenska Filharmonija“, ki je s svojim izbornu, neumornim igranjem isavala vseh nemalo navdušenje in v kateri moramo pri tej priliki društvu po deželni iskreno priporočiti. Vsem onim pa, ki so na katerikoli način pripomogli do lepega uspeha, nlasti pa darovalcem dobitkov, iskrena zahvala. **„Gorenjski Sokol“** v Kranju priredi v soboto, 20. t. m., svojo maskarado pod naslovom „Med ogani“.

Is Mokronoga. Pred par dnevi sta v našem trgu M. kronoga praznovala trgovci Josip Sircelj in njegova soproga Rozalija Sircelj srebrno poroko v okroglu svojih sorodnikov in prijateljev. Tej zavedni narodni rodbini ob tej priliki iskreno čestitamo ter kličemo na svidenje ob zlati slavnosti.

Umrli je dne 16. t. m. zvečer na Bregu pri Celju gospa Radej, vdova Tašler, soproga tamošnjega veleposelnika g. Ivana Radeja.

Sv. Vid - Grobelno. Veseloigra „Ne kiži vraga“, ki se je dne 14. t. m. uprizorila v splošno zadovoljnost občinstva, se ponovi dne 21. t. m. v prostorih g. Ivana Žuiderja. Po igri ples.

Šaleška čitalica v Šoštanju priredi 21. t. m. v dvorani hotela „Avstrija“ veselico z dramatično predstavo in plesom.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ priredi v Mariboru 21. t. m. v mali dvorani „Narodnega doma“ zabavni večer.

Bivši deželni nadzornik za Koroško I. Palla je umrl 13. februara v Celovcu v starosti 69 let. Mož je bil strasten zagrižen sovražnik koroških Slovencev in neumoren ponemčevalec koroškega šolstva.

Goriška deželna blaznica se odpravi tekom leta 1909. Deželni odbor lovi mnenja psihiatrov, da bi se mogel bolj postaviti, kako lepo in vsem zahtevam psihiatrije odgovarjajočo zgradbo je napraviti. Najprej so poskusili pri nemških psihiatrskih, pa je bilo malo sreče; na to so začeli vabiti psihiate iz Italije in iz teh so iztisnili res nekaj priznanj, katera obsejajo sedaj na veliki zvon; med temi priznanjem profesorja Belmonto, ravnatelja deželne bolnišnice v Padovi. Tu pa je vstal goriški zdravnik dr. Pontoni ter podal profesorja iz Italije, da je ta deželni zavod goriški mnogo predrag in da se v pomerju mest ob šumni cesti ne gradi norišnice. Pisal mi je obširno pismo, v katerem je razloženo, kako nesmiselno se je zgradila deželna norišnica na Goriškem in kako se ž njo trati denar obubožane goriške dežele. V goriškem deželnem zboru bodo o tej stvari še hudi viharji.

Poročil se je v Gorici gospod Josip Boštjančič, poslovođa filialke ljubljanske trdke Lavrenčič & Domicelj, z gospodično Alojzijo Clauss. — Poročil se je dalje v Gorici tamkajšnji trgovec gospod Josip Kerševani z gospodično J. Škrjančevico. — Novoporočencem vse najboljši!

Usnje je ponujal čevljarjem v Gorici neki Godnik iz Trsta. Prepričal je čevljarja Josipa Gorjupa, da je usnje dobro in jako poceni. Poslal mu je precej usnja, katero je Gorjup prodajal drugim čevljarjem. Kar na enkrat pa je izvedel po policiji, da je tisto usnje bilo ukradeno v Trstu, ter da je prodajal ukradeno blago. Godnika so zaprli.

Tu cev je bilo v Gorici lansko leto 20.596; med temi iz Nemčije 660, z Angleškega 102, s Francoskega 195, iz Rusije 79, iz Amerike 7, iz Italije 4415.

Poskušena samoumer v gostilni. V neki tržaški gostilni v ulici Via Ghiaciera je potegnil nenadoma med gosti za mizo sedeči A. Visjak, kotlarski pomočnik, iz žepa samokres, ga nastavil na prsi in se hotel ustreliti. — V sadnjem trenutku mu je izbil orožje iz roke njegov sosed, nakar so poklicali stražnike, kateri so ga odvedli v zapor. — Vzroka poskušene samomora ni hotel povedati. — Ko se je pomiril, so ga zopet izpustili.

Slovenska knjigovoznica v Trstu. Knjigovoz Auton Repenšek je ustanovil v Tistu ulica Cecilia št. 9 prvo slovensko knjigovoznico. — Svoji k svojim.

„Veleizdajski“ proces v Zagrebu se prične v sredo, 3. marca, kakor je sedaj definitivno določeno. Na razpravo pride veliko število inozemskih časnika, ki so se že jeli prikašati.

Po vzorcu znanega mojstra Kopenika sta poskušala nastopati v vasi Mokrice v bližini Petrinje na Hrvaškem dva brezposelna delavca. Pred kratkim sta se seznanila v bližnji bolnici s tamošnjim posestnikom Ilijo Pribičevićem, od katerega sta zvedela razne podrobnosti njegovega domačega življenja. Iz bolnice, katero sta kmalu po odhodu Pribičevića zapustila, sta se napotila v Mokrice, ter tamkaj razstrelila vest, da se je Pribičević sin, ki služi v Zagrebu pri ondotnem lovskem vojaškem oddelku, vzel veleizdajniške zarote ustrelil. Pozvana od župana Ožbolta sta mu zaupno izrekla, da sta skrivna zasledovalca veleizdajniške zarote ustrelili. Pozvana od župana Ožbolta sta mu zaupno izrekla, da sta skrivna zasledovalca veleizdajniške zarote ustrelili. Pozvana od župana Ožbolta sta mu zaupno izrekla, da sta skrivna zasledovalca veleizdajniške zarote ustrelili.

obdinski zapor, kateremu se niti protivila nista, češ da se po prejetem brzojavnem odgovoru stvar itak takoj uradno razjasni. Odgovor pa, katerega je župan v kratkem dobil, in najdene delavske knjižice so dokazale, da sta oba jako podjetna goljufna znana Struo Gregor in Skruha Krištof oba iz Spodnje Štajerske. Inspektorja in dodeljenega tajnika so seveda na to odpeljali s primernim častnim spremstvom v sodne zapore v Petrinjo, kjer so jih nagradili primerno po § 320 kaz. zak. za uspešno delovanje in sicer inspektorja Skruha s 8 dnevnim in tajnika Strua s 5 dnevnim zapalom.

Orepana kmetica. Snuči je došla kmetica Eva Ivačević iz Martina, okraj Čazma na Hrvaškem v Zagreb. V neki znani hiši na Ilici je hotela prositi za prenočišče. Po poti sreča jo pa neka tuja ženska, ogovori in med daljšim pogovorom spremlja jo po Ilici povabi, če hoče pri njej prenočiti. Rekla je, da je postrežkinja pri raznih zagrebških rodbinah. Kmetica je bila zadovoljna, in ji sledila skozi Vodovodno ulico do vojaškega skladišča. Tu jih ustavi nenadoma neki tuji mož, ter napade najprvo spremljevalko kmetice, katero je pa takoj izpustil, ko mu je obljubila, da mu da desetico za pivo. Na to se je lotil kmetice, jo vrgel na tla ter ji zamašil usta. V tem trenutku pa seže dozdnevna postrežkinja kmetici v žep, vzame denarnico s 121 krunami in še neizplačano menico glasečo se na 146 krun, se kmetici zahvali za lahkoverno zaupnost in skupno z napadalcem — s katerim sta bila seveda dogovorjena — zbeži. To je že drugi podoben slučaj, ki se je zgodil v Zagrebu, kjer so se menda lopovi tako razmnožili, da skoro lahko tekmujejo v svoji zvijskosti in predrznosti z velikomestnimi navihanci.

Tragedija ljubozul. Neki Ivan Poltner iz Broda na Hrvaškem se je spazil v noči 12. do 13. svečana v stanovanju zasebnice Ane Volarevičeve, ter jo spečo ustrelil. — Mislil je, da je že mrtva, je ustrelil tudi sebe, ter obležal na mestu mrtve. — Ana Volarevič je dobila sicer težko rano v prsi, toda gotovo še okreva. Vzrok zločina je iskati v jezi Poltnerjevi, ker mu Volarevičeva ni hotela vračati ljubezni, katere je je prosil.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prejel „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od srede, 17. do petka, 19. februara, ta le spored: Modistka in njen karton. (Komično.) Železni rudniki v Kiruni. (Zanimiv naravni posnetek v 8 slikah.) Korporalski našivi. (Pretrajljiva drama v 23 slikah.) Skiptiške slike. (1. Kapelica na Rakovniku. 2. 5 slik panorame južnega kolodvora. Fut. Mostler.) Zlojed v pensionatu. (Krasna projekcija v barvah.) Mož, ki je zadel v loteriji in njegov osel. (Jako komično.)

Prijeti goljufici. Pred nekaj dnevi sta prišli v neko tukajšnje trgovino dve gospodični — ter rekli, da sta pooblaščenki po neki ugledni trgovčevi soprog si izbrati več perila za neveste. Dotična gospa sicer res kupuje pri navedenem trgovcu, a ta je bil tako previden, da je naročil fino odpravil, zadevo pa takoj naznanil policiji. Na to sta šle goljufici v neko drugo tako trgovino in zopet zahtevale finega blaga na ime poprejšnje gospe. Tudi tu je jima izpodletelo. „Tretjič gre rado“ pravi pregovor, a tu se ni uresničil. Tretjič se je navihankama posrečilo, ker sta bili že bolj previdni. Pridetoda tretje modne trgovine. Tu pa ena počaka zunaj, druga gre pa notri ter vzame za že omenjeno damo na izbero pet bluz v vrednosti 48 K, češ, da bode šla gospa zvečer na neki ples, pa nima pripravne bluze. Trgovcu ji je naglo postregel, a iz previdnosti poslal za njo svojo uslužbenko. Ko je goljufica zapazila nastavljen past je izginila z bluzami v neko hišo in ni je bilo več najti. Sedaj ko sta bile z bluzami preskrbljeni, je bilo potreba poskrbeti še za želoce, in sicer ni bilo doma niti specerijskega blaga, niti slaščic, katere morajo gospodične s takimi bluzami vendar imeti pri rokah. Obržali sta prejšnji sistem. Na ime neke druge trgovke sta vzeli v neki specerijski trgovini za 40 K specerijskega blaga, v neki drugi pa jima je spodelatelo. Na ime ravnoiste trgovke sta potem vzeli v neki slaščičarni za 17 K slaščico in tako je bilo vsega dovolj. Ko je policija po takojšnjem zasledovanju poizvedela, da stanujeta lahkovivki bržkone v Zelenci jami, je obvestila o tem orožništvo v Vodmatu, katero je na to obe izsledilo in aretovalo v oseh slaboglasnih, brezposelnih sluškinj Terenije Centove in Jožefe Mejačeve. Pri hišni raziskavi so se našle le bluze, drugo pa sta bile že vse raspedale. Ni izključeno, da sta navihanki tudi drugod na ta način pogoljufali in naj se oškodovane stranke sglasijo pri policiji odtodno pri detelnem sodišču.

Mesreča. Ko je danes dopoldne nakladal na južnem kolodvoru na rampi 30letni blasec Fran Mikuš, ro-

dom iz Rakitne, hode, mu je eden padel na levo nogo in mu jo pod kolenom zlomil. Prepeljali so ga s rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

S ošte. Ko je danes jutraj peljal topničar Albin Zalokar s vpreženim vozom po Čevljarskih ulicah, so se mu tam potrgala jermena, valed česar se je konj splasil in adirjal dalje. V divjem diru na Jurčičevem trgu ni zavil, ampak šel naravnost ter se sagnal v izložbeno okno urarja g. Mirkota Krapeža, katerega mu je vsega razbil, kakor tudi notranje šipe ter ure in verižice, ki so bile v oknu zastavljene. Gospod Krapež ima občutno škodo.

Kilo na pomoč sta baje danes ob pol ene ponoči čula dva gospoda pri Grubarjevem prekopu na Prulah, potem pa, kakor da bi bilo nekaj padlo v vodo. O tem obveščena policija je šla takoj na lice mesta, a ni bilo ničesar opaziti. Iskanje se danes nadaljuje.

Tedensti semenj v Ljubljani. Dne 17. t. m. je bilo na tedenski semenj prigranah 173 konj in volov, 53 krav in telet, skupaj 226 glav. Kupčija je bila srednja.

Danes zvečer je v restavraciji pri „Lloyd“ na Sv. Petra cesti domača plesna veselica s pojedino špehovke in krofov. Vstop prost.

Danes zvečer je v restavraciji „Pri novem svetu“ domača ples. Svirajo tamburši „Danica“. Vstop prost.

Našel je dijak Peter Krže denarnico z manjšo vsoto denarja in tremi loterijskimi reskontami. Dobi se pri magistratu.

Uradne vesti. V Brezovici, S u dencu Igu, Sv. Joštu, Preserjah in Štepanji vasi so razpisane službe okrajnih babic z letno plačo 80 do 100 kron. Prošnje do 15. sušca na okrajno glavarstvo v Ljubljani. — Občinski lov Radomlje se odda v zakup na javni dražbi pri okr glavarstvu v Kamniku dne 27. sveč. ob 11 dop. — Dež. odbor kranjski razpisuje 4 ustanove po 700 kron za visokoločila na tehniki, kateri naj bi po dovršenih študijah stopili v deželno službo. — Prošnje do 15. sušca na dež. odbor kranjski. Pod sodno skrbstvo je prišel radi lahkomišelnosti zapravljivosti Jožef Božič iz Zarečja št 15 sod okraj I. Bistrica. — Uradna prošnja o proglasitvi za mrtvega se je izdala od okrožnega sodišča v Novem mestu o Jožetu Bukovcu iz Vidma št 20, kateri je odšel kot krošnjar na Nemško meseca vinotoka leta 1878 Čese do 30. sušca 1910 ne zve ničesar o dotičnem, se proglasi za mrtvega in dediči postavno dedujejo.

Drobne novice.

— **Gledišče pogorelo.** Iz Amerike so došle brzojavne vesti, da je v Akapulco (Mebika) pogorelo tamošnje gledališče „Flores“. Ogenj je nastal med predstavo, ki se je vršila na čast tamošnjemu namestniku, na ta način, da se je vnel trak kinematografa, odtod preskočil plamen na okraske in se z neverjetno hitrostjo razširil. — Pri predstavi je bilo navzočih približno 1000 oseb in sicer večinoma iz bogatih in boljših krogov. Ker je imelo gledišče samo tri izhode, je nastala grozna zmešnjava in je poginile deloma v gneči deloma v ognju 300 ljudi.

— **Morilec žensk v Berlinu.** Ponovno se poroča, da vkljub aretaciji nekega blaznika, napadi na ženske se niso pnehali. Nasprotno se je dokazalo, da mora biti v zvezi cela jako rafinirana družba. — Predvečerašnjem dopoldne so napadli namreč neko služkinjo kar trije mladi moški in jo vkljub takojšnji rešitvi precej poškodovali. Storiči so ušli. — Popoldne je bila napadena zopet neka gospa v predmestju Rittdorf. To je bil že šestnajsti napad. — Udarec k sreči ni bil nevaren, ker je nož odletel ob usnjati torbici, ki jo je nosila v roki. Ljudje so jako razburjeni, posebno pa ženske, katere si ne upajo več na ulico. — Na trg hodijo moški. Policija je razpisala velike nagrade 1000 do 3000 mark) onim, ki bi pripomogli ujeti katerega izmed teh junakov.

— **Grofa Tolstega** „Kje je izhod“ zaplenjen. Zadnje precej obsežno in lepo delo znanega ruskega pisatelja grofa L. Tolstega, katero je izdal pod naslovom: „Kje je izhod“ in v katerem temeljito razmotriva in kritikuje najnovejšje politične in socialne odnose na Ruskem, je bilo na ukaz ruske vlade zaplenjeno.

— **Tajne vojaške uradne listine,** na postaji „Bischhofshofen“ v Solnogradu so poskusili neznan vlomilec ukrasti. Preobrnil in polomil so vsa predala, samo močne železne blagajne, v kateri so bile listine shranjene, niso mogli odpreti. — Da so iskali samo listine, dokazuje tudi to, da so pustili ves denar in druge vrednosti, ki so jih našli po raznih predalih na mestu.

— **Velika pomeverjenja** so odkrili na pošti v Moskvi. Do sedaj uradno določen primanjkljaj izkazuje 100.000 rubljev, ter se pristavlja,

da znašajo poneverjene svote še veliko več, kakor se je moglo do sedaj uradno izkazati. — Enako se poroča iz Varšave, da so odkrili v tamošnji namestniški blagajni — in to že šestič v zadnjih 2 letih — velik primanjkljaj. Govori se, da manjka milijon rubljev, uradni časniki pa priznavajo le 250.000 rubljev. Namestniški blagajnik izbežal je že pred 14 dnevi iz Varšave, ter je vse iskanje za njim brezuspešno.

— **Bekert.** Znani uradnik nemškega poslanstva v Santiago de Chile, kateri je namestništvo okradel in požgal ter uradnega slugo umoril ter v ogenj vrgel odločno zatrjuje, da je to storil v samoobrambi proti napadu omenjenega sluga.

— **Odhit nos.** Vsled nekega prepira v Mesini se je vršil včeraj dvoj med urednikom papeževnega časopisa „Osservatore Romano“ in pomorskim častnikom Repetto. Katoliški urednik je odbil nasprotniku nos — seveda na katoliški podlagi.

— **O zrakoplovu,** o katerem smo poročali, da je gnan od viharja preletel Alpe in se ustavil blizu Budapešte, so došli natančnejše jako zanimivi podatki: Zrakoplov „Berlin“ se je dvignil s tremi osebami pretekli ponedeljek ob 12. uri 45 minut pri Sv. Moritzu v Švici, preletel tamošnje laške obmejne ledenike, dospel v Milan in plaval dalje v smeri Benetke - Ljubljana - Pozun ter se je po 39urni vožnji v sredo ob 7. zvečer srečno usidral pri vasi Kislokpusta-Sarboarg v bližini Budapešte vkljub močnemu vetru in temni noči. Zrakoplov je dosegel višino 5860 metrov in imel najnižjo temperaturo 25° C pod ničlo.

— **Potres v Bolgariji.** Včeraj ob polu tretji uri jutraj so čutili po velikem delu Bolgarije, zlasti pa v vzhodnem delu močne potresne sunkove. — Natančnejši podatki so znani iz Jambole, kjer so se sunki poponavljali tudi tekom dopoldneva. Precej hiš je dobilo nevarne razpoke, mnogo dimnikov se je razrušilo, pri čemer je bila ena oseba ubita. Železniško osovje je zbežalo iz kolodvora in prenočilo v železničnih vozovih. — Med prebivalstvom je nastalo grozno vznemirjenje in so ljudje vsi preplašeni tekali sem in tja. — V Nadjimetrovi se je zrušilo 12 hiš — žrtve se niso znane. — V Kermendi je dobil kolodvor in nekatere hiše nevarne razpoke. Tudi dimniki so padali. — V Slivnem so pričeli zvonovi vsled potresnega valovanja in močnih sunkov zvoniti in so se cerkvene ure ustavile. — V Sofiji sami potresni sunki niso bili tako močni, torej tudi brez nevarnih posledic. — Tamošnji potresni aparati so zabeležili pet močnih in več slabjših potresnih sunkov.

Razne stvari.

* **Pred 40 leti** je ustanovila anončna trdka, katere se danes lahko imenuje svetovna trdka, R. Mosse na Dunaju. — Seilerstätt 2 svojo filijalko. Trgovina in promet sta se razvila v zadnjih desetletjih do viška, katerega se ni pričakovalo, in veliko zaslugu na tem razvitku moramo odkriti priznati ravno tej trdki, katera se je požrtvovalno bavila s povzdigo javnega objavljanja, katero je ravno za trgovino kakor tudi obrt jako važen moment. — Po kažejo se tem potom tu potrebe, tam nedostatki, trgovski obzor se razširi in oddaja, prodaja ter menjava blaga se neprimerno pospeši. — Dasi je imela ta trdka, katera je čez 40 let odločno vztrajala na svojem realnem stališču in s tem splošnemu razvoju mnogo koristila, hude boje, se je vendar vsled svoje solidnosti in postrežljivosti ne samo častno obdržala, marveč javlja ravno v zadnjem času, da je morala k svojim pritličnim prostorom, katera ima že 40 let, priklopiti še prostore I. nadstropja, da kolikor mogoče ustreže občinstvu in omogoči hitreje in točneje delovanje.

* **Ameriški čudak.** Neki Francis O. Tivell, pričel si je takoj ko se je oženil delati rakev. Izdeloval je je več let ter jo okusno okrasil z lepimi rezbami. — Ko je bil z rakvijo gotov, napravljaj je sveče za pogreb od odpadkov in ostankov sveč, ki so se rabile v hiši. Nato si je sešil mrivaško obleko, sestavil govor, ki naj bo ga govoril eden izmed njegovih prijateljev, nakazal stroške pogreba in pripravil vino, s katerim naj bi nosilec pogostili, dal je napraviti seveda tudi grobnico na pokopališču, in ko je bila gotova, šel jo je ogledovat — se pri tem prehladil in čez 8 dni za pljučnico umrl. Dobro pri tem je to, da je zapustil rodbini lepo premoženje.

* **Albanski alfabet** — **citilica.** V Skoplju je bila skupščina albanških voditeljev in učiteljev, ki so sklenili, da uvedejo cirilični alfabet. Do sedaj Albanci sami niso vedeli, katerega alfabeta bi se držali, ali grškega ali latinskega. Italija in Avstrija sta zagovarjali latinico, na Dunaju so se bavili učenjaki s se-

stavljanjem latinskega alfabeta za Albance. To je važno kulturno in politično vprašanje, in čas bo pokazal, bode li cirilica edino pismo albansko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Izvrševalni odbor nemških svobodomislinskih strank.

Budaj, 18. februara. Danes dopoldne je imel v parlamentu sejo izvrševalni odbor nemških svobodomislinskih strank. Te seje so se udeležili tudi: nemški minister rojak dr. Schreiner, dalje bivša ministra dr. Marchet in Prade. Izvrševalni komite je danes končal debato o političnem položaju ter sklenil pozvati vlado, naj nemudoma skliče državni zbor. Na seji se je nadalje konstatiralo, da so Bienenrthove jezikovne predloge v svoji sedanjih obliki absolutno nesprejemljive. Končno se je sklenilo, da si nemške svobodomislenske stranke pridržujejo popolno akcijsko svobodo napram Bienenrthovemu kabinetu.

Vitez Gniwosw umrl.

Dunaj, 18. februara. Tu je umrl bivši poljski poslanec Vladimir vitez Gniwosw po dveh težkih operacijah. Dosegel je starost 69 let. Leta 1866. se je udeležil vojne proti Prusiji. Državni poslanec je bil od l. 1891. do l. 1907.

Bojkot avstrijskega blaga.

Sarajevo, 18. februara. Kakor poročajo obmejne straže, je bojkot avstrijskega blaga v novopazarskem sandžaku popolnoma ponehal.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 18. februara. (Pos. brz. „Slov. Nar.“) Sporazum med starimi in samostalnimi radikali, katerega rezultat bo sedanjí koslioijski kabinet, se je začel močno majati. Mogoče je, da je že v današnji skupštinski seji prišlo do razdora, kar bo imelo za posledico odstop vsega kabineta. Zunanij vprašanja tukaj ne prihajajo v poštev in eventualna razlaga krize z zunanjim položajem bi bila popolnoma napačna, ker so o tem vse stranke edine, da je kriza edino produkt notranjih strankarsko političnih razmer in ne bo čisto nič vplivala na smer zunanje politike.

Nova srbska naročila.

Petrograd, 18. februara. Srbska vlada je naročila pri neki antverpski trdki 25 milijonov patron. Patrone se imajo Srbiji izročiti v najkrajšem času. Streljivo bodo preko Odese in Romunske transportirali na Srbsko.

„Slovanstvo in Rusja“

Petrograd 18. febr. (Posebna brz. „Slov. Nar.“) Znani marljiv propagator slovanske ideje na Ruskem profesor Aleksander Pogodin se je habilitiral na tukajšnjem vsenčilšču. Njegovo prvo predavanje je veljalo temi „Slovanstvo in Rusija“. Slušateljska dvorana je bila polna dijaštva in odličnega občinstva. Prof. Pogodin je v svojem predavanju naglašal, da ima Rusja samo enega prijatelja — slovanstvo. Čim bo se tega Rusija zavedla in uravnala politiko po tem, bodo Slovani postali gospodujoče pleme in XX. vek bo stoletje slovanstva. V to pa je pred vsem potrebno, da se enkrat za vselej reši sa obe strani častno nesrečni rusko-poljski spor.

Sokolska društva na Ruskem.

Petrograd 18. febr. (Posebna brz. „Sl. Nar.“) Petrogradski „Sokol“ je na letošnjem občnem zboru sklenil, da prične z intenzivnim delom, da se osnuje čim največ sokolskih društev na Ruskem. „Sokol“ bo po vseh ruskih mestih razposlal svoje agitatorje, ki bodo snovali sokolske organizacije. Za starosto „Sokola“ je bil izvoljen poslanec v gosudarstveni dumi Gižickij, ki se je preteklo poletje udeležil slovanske konference v Pragi.

Gospodarstvo.

— **Trtali les za krmo.** Ker so pokazale izkušnje v drugih deželah, zlasti na Francoskem, da je smlet trtni les (lesni zdrob) tečna in redilna hrana za govejo živino, postavilo bo kmetijsko ministrstvo še tekom tega meseca brezplačno 12 strojev za mletje trtnega lesa z vitlovo (gepeljevo) ali vodno gonilno močjo v raznih vinorodnih krajih naše dežele, da se jih vinogradniki proti mali odškodnini za gonilno moč in postrežbo lahko poslužujejo. To bo našim gospodarjem posebno letos prav prišlo, ko jim druge krme itak zelo primanjkuje. Zato pa še sedaj gospodarje opozarjamo, da naj pri sedanjem obrezovanju trt odpadlo resje ne mečejo stran, ampak da naj ga spravijo na senčnat kraj in da ga dobro potlačijo, da ostane sveže in sočno. „Kmetovalec“ s dne 1. marca prinese podrobno razpravo o uporabi trtnega lesa za krmo in objavi imena posestnikov, pri katerih so stroji postavljeni.

Serravallo

Železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906:
Diplom o odlikovanju in častni diplom
za slasti kolejni.

Povzroča voljo do jedi,
okrepča živce,boljša
kri in je
rekonvalescentom
in malokrvnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških sprideval.

J. SERRAVALLO, z in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Z materinim mlekom pre- hranjeni otroci

prav poredko trpe na oškodovanju
ali motenju prebavne aparata. Kako
pa se godi obžalovanja vrednim otro-
kom, ki jih preživljajo s steklenico?
Ako jim ne dajo "Kufek", pa imajo
neprestano moteno prebavo. "Kufek"
je najboljši živilo ob driski, bljuva-
nju, črevesnem katarju itd.

Ustna voda
"EUODIN"

Specijalite za **kadilce**.

Glavna zaloga lekarna 48139
Ob. pl. Trnkoczy v Ljubljani.

Želodčne težave: glavobol, o-
motica, gore-
čica, zaprtost,
motenje prebave, pomanjkanje slasti itd.
izredno hitro izginejo, ako za kratek čas
rabimo že mnogo let predobro preizkušeno
Bradyjevo želodčno kaspilce. 3799-8

Bradyjevo želodčno kaspilce preba-
la močno vzbujajo, ospešujejo slast
do jedi, preprečuje prebudo tvoritev
želodčne kisline, gorečico in škodljiva
snetja in so priznana izvrstno odvrčalno
redstvo.

Izdelujejo se samo v lekarni "Pri
kralju Ogrskem", Dunaj 1, Fleischmarkt
1/426, kjer je 6 steklenic za 5 K in 3
dvojne steklenice za K 4.50 franco brez
vseh drugih stroškov. — Vsaka steklenica
mora imeti podpis *Brady*

Umrli so v Ljubljani.

Dne 9. februarja: Ivan Kogoj, c. in kr.
desetnik, 23 let. Rudolf Walezek, c. in kr.
četovodja, 23 let. Dunajski cesta 58.

Dne 10. februarja: Makso Gole, okrajn.
narednika sin, 4 mesece. Škofje ulice 9.

Dne 12. februarja: Ivana Miklavčič, de-
lavka, 64 let. Radeckega cesta 11. — Matilda
Raab pl. Rabenau, zasebnica, 80 let. Pred
škofjo 21. — Krescencija Pesjak, spreved-
nikova hči, 8 let. Marije Terezije cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 8. februarja: Liza Žagar, dninarjeva
žena, 55 let.

Dne 9. februarja: Terezija Klemenčič,
uradnikova vdova, 77 let.

Dne 10. februarja: Fran Lovšin, pek.
pomočnik, 68 let.

Dne 12. februarja: Marija Juvanc, gostija,
83 let. — Ivan Kračman, gostjač 65 let.

Dne 13. febr.: Karel Gliha, gostjač, 60 l.

Dne 5. februarja: Franja Lebar, kroja-
čeva hči, 26 let.

V hiralnici:

Dne 15. avgusta. Uršula Završan, gostija,
83 let.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 18. februarja 1909.

Pšenica	za april 1909	za 50 kg K
Pšenica	za oktober 1909	za 50 kg K 11.34
Rž	za april	za 50 kg K 10.52
Koruza	za maj	za 50 kg K 7.5
Oves	za april	za 50 kg K 8.80

Efeht v.
5-10 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vreme nad mestom 306 nadm. št. 10. 9. 1909.

čas	stanje	temper.	vetrovi	nebo
opazovanja	barometra	zrak		
17. 9. zv.	784.7	-1.6	sl. stanod	jasno
18. 7. zv.	786.7	-9.0	sl. jvzhod del obl.	
2. pop.	786.3	-0.8	sl. svzh.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura -8.6°
norm. 0.0°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Zahvala.

Sočutje, katero se je javilo v
tako mnogobrojnem spremstvu na-
šega nepričakovanega ljubitelja k več-
nemu počitku, nam je bilo v veliko
tolažbo in nas je zelo ganilo.

Izrekamo vsem, ki so blagovolili
izkazati poslednjo čast predragemu
rajniku, najtoplejšo zahvalo.

Bog jim plati: 775

Rodbina pl. Šuklje.

+

Tužnim srcem raznanjamo žalo-
stno vest, da je naš preljubi sin,
brat in nečak, gospod

Rafael Kavčič
trgovski akademik

včeraj ob 7 uri zvečer po dolgem,
mučnem trpljenju, v 20. letu starosti,
previden s sv. zakramenti za umira-
joče, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb draga in ljubljena po-
kornika se bo vršil v petek, dne
19. t. m. ob polu 4. popoldne iz
hiše žalosti, Sv. Petra nasip št. 57,
na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo slu-
žile v župni cerkvi pri Sv. Petru.

Ljubljana, 18. februarja 1909.

773 **Rodbina Kavčič.**

Želečje ali goveje meso

vsak dan svežega klanja, zadnji stegni, prima,
neto 9 funtov, to je 4 1/2 kg za K 3.30,
d-bavlja v najb. ljubo zadovoljnost Marija
Naglerowa, Podwalczyńska 45 (Galicija).

Poziv.

Dotičnika, ki je v soboto, 13. fe-
bruarja vzel v gostilni pri Oblaku na
Glincah moj povračnik, in ga dosedaj
še ni prinesel nazaj, pozivam, da ga
takoj pošlje k Oblaku, ali pa se mu
pridejo zahvaliti orožniki.

Karel Kos.

Trg. sotrudnik

star 27 let, izvežban v manufakturni
in špecerijski stroki, dober in hiter
prodajalec, želi premeniti službo
v mesto ali na večji kraj na deželi.

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Redka priložnost, zelo ugodni
pogoji!

Večja dobro vpeljana

trgovina

z mešnim blagom se prodaja radi
prevzetja družge podjetja
Vprašanja pod: Dravska dolina,
poste restante, Maribor. 718-3

Stanovanjska hiša v Ljubljani

dvonadstropna, z dvoriščem in dvema
pročeljema na ulico, z 10 stanovanji od 2
do 5 sob s pritiki nami, stanarina nosi brutto
40 K, se zaradi rodbinskih razmer prodaja
za 48.000 K in je od tega odšteti samo
polovico.

Pojasnita daje samo kupcem naravnost,
Križaj, Križevski ulice št. 2 v
Ljubljani. 763-1

Odda se:

Stanovanje v I. nadstropju, s 3
sobami, kuhinjo in
pritiklinami za maj ali avgust.

Stanovanje z eno sobo, kuhinjo
in pritiklinami za
majnik. 765-1

meblirana soba

s posebnim vhom za takej.

Dunajska cesta šte. 69.

Mladenič

vešč slovenščine, nemščine, italijan-
ščine in španščine, želi vstopiti v
pisarno.

Penudbe: E. P. . . . e, Ljubljana
poste restante.

Prodaja se več stotov dobrega

sena

Cena po dogovoru.
Več pove I. Mitteregger v Sp.
Šiški št. 121. 769-1

Mlad 747-2

trgovski sotrudnik

dobro izurjen v špecerijski in delika-
tesni stroki, želi premeniti sejanje
službo na enako mesto, najraje pa
kot volonter v kako večjo trgovino
z mešnim in manufakturnim blagom.

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

APNO

najboljše kakovosti priporoča

FRANC WEINBERGER
lastnik apnenic v Zagorju ob Savi.

766-1

Trgovski prostori

za špecerijsko trgovino

se vzamejo v najem v Ljubljani
ali Šiški Prevzame ali kupi se
tudi špecerijska trgovina. 759-2

Več pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“.

Še nekaj 698-6

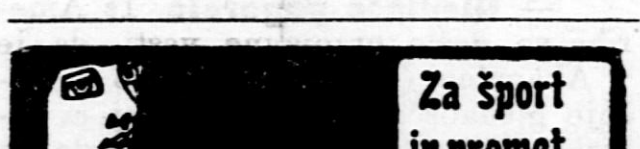
vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa,
prav dobro vzdržanih in močnih v
obsegu 150, 600 700, 800 900, 1400,
1500, 1600 do 5000 odda po pri-
merni ceni trdka.

M. Rosner in drug

veležanjarna sadja v Ljubljani
poleg Kosterjeve pivovarne.

Za šport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih špecialnih
znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajljanje,
poniklanje ter popravila

solidno in ceno. 360-14

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Št. 1455.

767-1

Priporočilo.

Vdano podpisana vjudno naznanja, da nama je izročil g. Karel Lenče,
posestnik in vinotrtar na Laverči, v svoji hiši v Ljubljani

gostilno pri „Lozarju“

na Sv. Jakoba trgu. 768-1

Postregla bodeva p. n. gostom s prav izborna pijačo in dobro kuhinjo ter
sprejemala goste na opoldansko hrano tudi proti mesečnemu abonma.

Vsak torek ali soboto velika pojedina različnih doma narejenih izvrstnih klobas

Prosiva za mnogobrojni obisk in se na topleje priporočava

Ivan in Franja Holeček

bivši kletar in kuhinjski mesar v hotelu „Union“ v Ljubljani in v hotelu „Europa“ na Reki.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 41,336.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vseslovenske slovenske-narodne uprave.

Vsa posla daj:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarno so v lastnej bančnej hiši
v Gosposkih ulicah šte. 12.

Išče se za takej mlad

trgovski akademik

za trgovsko pisarnico. — Želi se
znanje obeh deželnih jezikov.

Penudbe je poslati na kemično
tvorilce v Ljubljani. 748-2

Zastopnika

za Kranjsko, ki pride v dotiko s
privatnimi odjemalci, išče proti vi-
soki proviziji Ed Doskočil, Chocet
(Choizis), Češko. 745-2

Majhnega dijaka

sprejme v vso oskrbo

inteligentna tiha rodbina; klavir na
raspolago.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 735-3

Prodajalka

stara 20 let, se išče za podruž-
nico kot voditeljica, event. se trgo-
vina prodaja. Zaloga znaša 4000 K.

Penudbe na naslov: Anton Ver-
bič, trgovina mešanega blaga v Sev-
nol ob Savi 760-2

Blagajničarka

se sprejme takoj ali s 1. aprilom.

Penudbam je priložiti prepise iz-
pričeval in navesti, kdaj je vstop
mogoč. — Sprejem tudi 727-3

učenca.

Anton Roman, trgovec v Radovljici.

Sprejmejo se:

trgovski pomočnik

izkušen galanterijske in papirnat

:: stroke ali mešane trgovine, ::

2 učenca za trgovino,

učenec za knjigovoznico

in

trgovski sluga.

Naslov pove iz prijaznosti uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. 722-3

SUKNA

In modno 749-2

blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu

na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franco.

Št. 1455.

767-1

Razpis ustanov.

Podpisani deželni odbor razpisuje štiri ustanove po 700 K za vi-
sokotice na tehnik, ki bi bili voljni po dovršenih študijah stopiti v de-
želno službo.

Tozadevne, primerno opremljene prošnje, katerim mora biti priložen
zlasti revers s katerim se prošilec zaveže stopiti po končanem študiju naj-
manj za 10 let v deželno službo, je vložiti pri podpisnem deželnem odboru

najdalje do 15. marca t. l.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 16. februarja 1909.

Kostum za masko

„Španjolec“

popolnoma nov se takej ceno prodaja.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 732-3

Iščem izurjenega 751-2

stenografa - strojepisca

ki zna slovensko in nemško stenogra-
fijo. Vstop takej.

Dr. Juro Hrašovec v Celju.

Šivilja

izurjena v šivanju perila, oblek in
otroških oblek, 746-2

želi dela.

Gre tudi na dom.

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Inspektorje

zavarovalne stroke (zavarovanje za življenje)
zmožne slovenščine in nemščine, ki inajo
na Kranjskem dobre zveze in so v vsakem
oziru vredni zaoanja, sprejme staroznana
zavarovalnica za življenje z gotovo plačo
takej. — Prošnje za navedbo referenc pod
„Assekuranz“ na upravništvo „Slovenskega
Naroda“. 580-4

Proda se

dvonadstropna hiša

na Marije Terezije cesti pod zelo
ugodnimi pogoji. Pritlikni prostori so
jako ugodni za gostilniško obrt z
zračnimi kletmi, vrtom in salonom.

Več pove Alojzij Accetto, Tr-
novski pristan šte. 14 470-7

Vinske sode

nekaj skoro rovin. dobrih in močnih,
približno od 600, 700, 1500 do 2000 l

proda po nizki ceni 218-8

FRAN CASCIO

Štebnurgove ulice št. 6.

Mlad

korespondent

vešč slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pisavi, zmožen strojepisja
se sprejme takej. Prednost imajo
oni, ki so zmožni nemške stenografije,
kakor tudi laščine.

Penudbe na trdiko Janko Po-
povič, Ljubljana, na Bleiweisovi
cesti. 74-2

Odda se takej ali za maj lepo urejen

hlev

za dva konja s pripravnimi prostori
za vozove in podstrešjem za krmo.

Odda se tudi takej prostorna

SOBA

z opravo ali brez oprave.

Več se izve pri D. Rovšku, fo-
tografu, Kolodvorske ulice št. 35.